

Petiční výbor

2021/2166(INI)

7.2.2022

STANOVISKO

Petičního výboru

pro Výbor pro právní záležitosti

o zlepšování právní úpravy: společně v zájmu lepší tvorby právních předpisů
(2021/2166(INI))

Zpravodaj: Pernando Barrena Arza

PA_NonLeg

NÁVRHY

Petiční výbor vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že smyslem programu zlepšování právní úpravy je zdokonalovat regulační zásady a omezovat zbytečnou zátěž pro podniky a občany; zdůrazňuje, že je důležité, aby občané mohli plně vykonávat své demokratické právo účastnit se rozhodovacího procesu EU prostředním aktivní interakce se svými zvolenými zástupci, a stejně tak je důležité podporovat přímou participaci; zdůrazňuje, že je velmi důležité, aby EU zajistila větší transparentnost na různých úrovních tvorby politik, včetně třístranných jednání; vyzývá Komisi, aby soustavně zdokonalovala veřejné konzultace s cílem zajistit účast občanů a aby zohlednila zpětnou vazbu od jiných institucí ohledně těchto činností, zejména od Parlamentu jakožto přímo voleného zastupitelského orgánu; opakuje, že významnou formou účasti občanů a zpětné vazby, které by Komise měla pravidelně posuzovat a řešit, jsou petice předkládané Parlamentu; zdůrazňuje, že občané a občanská společnost by měly mít přístup k veřejným konzultacím o zdokonalení tvorby právních předpisů v EU a k veškerým sdělením a dokumentům orgánů EU, tyto dokumenty měly by být překládány do všech úředních jazyků EU i členských států a do všech národních znakových jazyků a měly by být vytvářeny ve snadno čitelných verzích, a poukazuje na to, že přístup k dokumentům by měl být poskytován způsobem vstřícným k občanům;
2. zdůrazňuje, že zlepšování právní úpravy musí být interinstitucionálním úsilím, přičemž odpovědnost musí sdílet i Parlament a Rada; poukazuje na to, že pokud se EU rozhodne jednat, musí se ve své činnosti řídit zásadou svěření pravomocí a zásadami subsidiarity a proporcionality; připomíná v této souvislosti článek 1 Smlouvy o Evropské unii, podle něhož musí být rozhodnutí na úrovni EU přijímána co nejotevřeněji a co nejbliže občanům; domnívá se, že pokud by existovala jasnější pravidla, jimiž by se Komise musela řídit při reakcích na petice, zvýšila by se jak transparentnost petičního systému, tak jeho účinnost při řešení problémů, na které občané svými peticemi upozorňují; opakuje, že smyslem zásad subsidiarity a proporcionality je bránit nadměrné regulaci na úrovni EU a dosáhnout toho, aby právní předpisy EU byly – v zájmu blízkosti občanům, transparentnosti a srozumitelnosti – omezeny co do působnosti i rozsahu;
3. zdůrazňuje, že EU by měla dodržovat zásady svěření pravomocí a subsidiarity a vyvíjet legislativní činnost pouze v oblastech jasně stanovených Smlouvami; zdůrazňuje, že EU nesmí zasahovat do výsad členských států a musí respektovat jejich národní suverenitu;
4. domnívá se spolu s Petičním výborem – jediným výborem, který je v neustálém přímém styku s veřejností – že nejsilnějšími kontrolními mechanismy v každé ústavní demokracii, a tedy také v EU, jsou i nadále demokratický přístup a politická odpovědnost;
5. konstatuje, že vysoký počet řízení o neplnění povinností ukazuje, že včasné, správné a účinné uplatňování právních předpisů EU v členských státech zůstává nadále velkou výzvou;
6. připomíná, že soustavný, pečlivý přezkum petic občanů představuje skvělou příležitost

k tomu, aby zlepšování právní úpravy probíhalo inkluzivnějším a účinnějším způsobem a aby tvůrci politik lépe znali místní a regionální realitu a věděli, na čem občanům záleží; uznává, že právní předpisy EU by měly zajistit rovné zacházení s občany a podniky a účinné prosazování práv občanů v celé Unii a že by mělo být zaručeno důsledné a rovné prosazování stávajících evropských pravidel;

7. podporuje Komisi v její snaze o zjednodušování právní úpravy a snižování zátěže s ní spojené; zdůrazňuje, že je třeba dbát na to, aby se tak stalo vhodným způsobem, aby zjednodušení nebylo na úkor jasnosti pro příjemce a orgány veřejné správy a nedošlo k oslabení mechanismy pro dosahování výsledků;
8. bere na vědomí přání Komise, aby byla posílena úloha Výboru pro pravidelnou kontrolu při kontrole posouzení dopadů a hodnocení s ohledem na přístup „jeden přijmout – jeden zrušit“; vyjadřuje politování nad nedostatečnou transparentností tohoto orgánu, který by přitom měl připravovat strategický výhled a náležitě zohledňovat rozmanité dopady krize COVID-19;
9. připomíná, že zlepšování právní úpravy je zastřešujícím principem ve všech pověřovacích dopisech komisařů; vyzývá Komisi a Radu, aby zlepšily pravidla a postupy přípravných fází svých legislativních procesů se zvláštním zaměřením na zkoumání budoucích účinků legislativních opatření;
10. obrací se na všechny unijní instituce, zejména na Radu, s výzvou, aby v zájmu zlepšení tvorby právních předpisů a zaručení práva veřejnosti na přístup k dokumentům a správným informacím zvýšily transparentnost své činnosti;
11. domnívá se, že činnost Parlamentu a jeho vnitřní postupy mohou a měly by být více digitalizovány, aby byly jednodušší a občané k nim měli snazší přístup;
12. domnívá se, že Komise by ve svém úsilí o to, aby politiky EU vycházely z dobré znalosti oblastí, které podléhají rychlým strukturálním změnám, jako je životní prostředí a digitalizace, měla využívat informací, které občané a organizace občanské společnosti poskytují formou petic; domnívá se, že je velmi důležité, aby se občané zapojili do činnosti v oblastech, jako jsou základní práva, dodržování zásad právního státu a boj proti veškerým formám diskriminace;
13. vyzývá Komisi, aby využila příležitosti k přepracování a zefektivnění programu zlepšování právní úpravy s cílem zlepšit unijní správu, zdokonalit tvorbu právních předpisů, účinně reagovat na obavy občanů a zlepšit komunikaci a konzultaci se zúčastněnými stranami, a to s vyšší transparentností;
14. kritizuje východisko, že přístup „jeden přijmout – jeden zrušit“ je nutný, neboť představuje kvantitativní posouzení právních předpisů jako krátkodobé zátěže a nákladů, místo aby se objektivně zaměřoval na kvalitu regulace a její přínosy ve střednědobém a dlouhodobém horizontu; vyjadřuje politování nad tím, že toto zaměření na snižování zátěže a nákladů není v souladu s potřebami a realitou tvorby politik EU a mohlo by být v rozporu s povinností Komise vytvářet kvalitní regulaci a mohlo by mít kontraproduktivní účinek na veškerou novou legislativu v oblasti životního prostředí nebo v sociální oblasti;

15. poukazuje na významnou úlohu Parlamentu jako zástupce občanů EU, která spočívá mimo jiné v dohledu nad Komisí a dalšími orgány jménem veřejnosti, při spolupráci s nimi a ve snaze o to, aby se při posuzování dopadů dopady právních předpisů na občany postupovalo zdola nahoru; opakuje proto, že je důležité zachovat úlohu Parlamentu při předběžném posuzování budoucích právních předpisů prostřednictvím stávajících parlamentních nástrojů;
16. zdůrazňuje, že při zlepšování právní úpravy Komise hrají důležitou úlohu zvláštní nástroje a instituce, jako je právo legislativního podnětu EP, evropská občanská iniciativa a evropský veřejný ochránce práv; vítá zahájení Konference o budoucnosti Evropy, avšak připomíná, že tato iniciativa by měla být průběžně zdokonalována, aby občanům umožňovala informovat o skutečných dopadech právních předpisů na vnitrostátní, místní a regionální úrovni a předkládat návrhy, jak zdokonalit tvorbu právních předpisů; zdůrazňuje, že konference by měla usnadnit proces účasti veřejnosti s cílem zlepšit činnost všech orgánů EU; konstatuje, že Komise by se měla soustředit na zvyšování efektivity stávajících participačních nástrojů, které občanům poskytují přímý přístup k tvorbě evropských politik a umožňují jim zapojit se do ní, a vykonávat tak svá základní práva; trvá na tom, že Komise by se měla zajímat o názory občanů a – což je ještě důležitější – měla by je brát v potaz.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	7.2.2022
Výsledek konečného hlasování	+ : 19 - : 11 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Malte Gallée, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Emil Radev, Frédérique Ries, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Pernando Barrena Arza, Angel Dzhambazki, Marie-Pierre Vedrenne

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

19	+
NI	Francesca Donato
Renew	Vlad Gheorghe, Frédérique Ries, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Pernando Barrena Arza, Alexis Georgoulis
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

11	-
ID	Jordan Bardella, Markus Buchheit, Gianna Gancia
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev

4	0
ECR	Angel Dzhambazki, Kosma Zlotowski
NI	Tamás Deutsch
PPE	Loránt Vincze

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se